

Jaarstukken Friesland College 2020

Waar Leren Werkt

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2020	3
Staat van baten en lasten over 2020	4
Kasstroomoverzicht	5
Grondslagen	6
Vaste activa	14
Vlottende activa	15
Eigen vermogen	16
Voorzieningen	17
Langlopende schulden	18
Kortlopende schulden	19
Opgave van de baten	20
Opgave van de lasten	22
Financiële baten en lasten	24
Model E: Overzicht verbonden partijen	25
Model G: Verantwoording subsidies	26
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	28
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	30
Overige gegevens	31
Bestemming van het resultaat	32
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	33
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	34
Gegevens rechtspersoon	35

Balans per 31 december 2020

(na resultaatverdeling)

1	Activa	31 december 2020	31 december 2019
	Vaste Activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	<u>53.497.491</u>	<u>55.731.672</u>
	Totaal vaste activa	53.497.491	55.731.672
	Vlottende activa		
1.2.1	Voorraden	118.879	72.320
1.2.2	Vorderingen	2.671.499	3.478.190
1.2.4	Liquide middelen	<u>19.408.564</u>	<u>17.314.765</u>
	Totaal vlottende activa	22.198.942	20.865.275
	Totaal activa	<u>75.696.433</u>	<u>76.596.947</u>
2	Passiva	31 december 2020	31 december 2019
2.1	Eigen vermogen	41.373.659	43.514.377
2.2	Voorzieningen	4.904.837	3.805.166
2.3	Langlopende schulden	11.604.629	13.346.182
2.4	Kortlopende schulden	17.813.307	15.931.222
	Totaal passiva	<u>75.696.433</u>	<u>76.596.947</u>

Staat van baten en lasten over 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	83.862.951	81.319.000	84.881.034
3.2 Overheidsbijdragen/subsidie overige overheden	1.934.633	1.908.000	1.845.000
3.3 Wettelijke college-/cursus-/examengelden	874.505	691.000	833.701
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.615.903	4.954.000	6.727.027
3.5 Overige baten	1.617.494	1.592.000	1.605.396
Totaal baten	92.905.486	90.464.000	95.892.158
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	74.759.524	69.908.000	74.010.379
4.2 Afschrijvingen	4.967.560	5.091.000	5.001.477
4.3 Huisvestingslasten	7.031.603	7.040.000	7.143.203
4.4 Overige lasten	7.534.891	7.750.000	8.371.483
Totaal lasten	94.293.578	89.789.000	94.526.542
Saldo baten en lasten	-1.388.092	675.000	1.365.616
6 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten	-	-	676
6.2 Financiële lasten	752.626	675.000	1.080.380
Totaal financiële baten en lasten	-752.626	-675.000	-1.079.704
Nettoresultaat	-2.140.718	-	285.912

Kasstroomoverzicht

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-1.388.092	1.365.616
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	4.967.560	5.001.477
Mutaties voorzieningen	1.099.671	396.193
Overige aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat	-	-
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat	<u>6.067.231</u>	<u>5.397.670</u>
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Vorraden (-/-)	-46.559	-12.241
Vorderingen (-/-)	806.691	73.788
Schulden	<u>2.482.085</u>	<u>1.487.307</u>
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	3.242.217	1.548.854
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	7.921.356	8.312.140
Ontvangen interest	-	676
Betaalde interest	752.626	1.080.380
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>7.168.730</u>	<u>7.232.436</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Verwerving van materiële vaste activa	2.733.379	2.668.542
Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van materiële vaste activa	-	13.299
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-2.733.379</u>	<u>-2.655.243</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename langlopende schulden	-	4.174.697
Aflossing langlopende schulden	2.341.553	6.425.573
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-2.341.553</u>	<u>-2.250.876</u>
Mutatie liquide middelen	<u>2.093.798</u>	<u>2.326.317</u>
Beginstand liquide middelen	17.314.765	14.988.448
Mutatie liquide middelen	<u>2.093.798</u>	<u>2.326.317</u>
Eindstand liquide middelen	<u>19.408.564</u>	<u>17.314.765</u>

Toelichting

Door een stijging van overlopende passiva (niet uitgevoerde projectgelden) en afname van kortlopende vorderingen (minder omzet vanwege Corona-pandemie) daalt de liquiditeitsratio van 1,31 naar 1,24. De toename van liquide middelen is te verklaren uit de toegenomen overlopende passiva.

De begroting 2021 laat een afname van liquide middelen zien (periode 2022 t/m 2024, in totaal: € - 1,2 mln.). Deze daling kan verklaard worden uit kosten voor uitvoering van projecten (gelden zijn in 2020 al ontvangen) en afname van OC&W subsidies.

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten

Het Friesland College is een stichting, met als statutaire naam Stichting voor Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie. Het College van Bestuur is het bevoegd gezag van het Friesland College en lef verantwoordingsaf aan de Raad van Toezicht.

Het Friesland College is georganiseerd in zes scholen en kent hiernaast de organisatieonderdelen 'FC Studenten Services' en 'Ondersteuning'.

De stichting is gevestigd in Leeuwarden en is bekend onder het KvK nummer 41004351.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening wordt elk jaar opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In deze richtlijnen zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

Activa en passiva worden gewaardeerd op basis van historische kosten. Dit geldt ook voor het bepalen van het resultaat. De activa en passiva worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld.

Het Friesland College rekent baten en lasten toe aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. De instelling neemt verplichtingen en mogelijke verliezen in acht, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Continuïteit

Bij de waarderingsgrondslagen wordt uitgegaan van de continuïteit van de organisatie. Deze waarderingsgrondslagen worden als aannemelijk geacht op basis van de meerjarenbegroting en de liquiditeitspositie per 31 december 2020.

Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht hebben het vertrouwen dat de in het bestuursverslag beschreven Koersplan en de Kwaliteitsagenda 2019-2022 kan worden gerealiseerd. Ondanks de enorme impact van de coronacrisis op de organisatie en het onderwijs zijn de gevolgen voor de financiële resultaten en het vermogen van het Friesland College beperkt. Op basis van dit vertrouwen is de jaarrekening opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen ontstonden in sommige gevallen geringe verschillen. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan. De verschillen zijn dan ook geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Grondslag financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Bij het Friesland college is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'. Hierna is het beleid van de groep opgenomen ten aanzien van financiële risico's. Hieronder zijn voorbeelden genoemd die specifiek moeten worden gemaakt.

Algemeen

De belangrijkste financiële risico's waaraan de groep onderhevig is zijn het renterisico, het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. Het financiële beleid van het Friesland College is erop gericht om deze risico's zo beperkt mogelijk te houden. We maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die bedrijven en instellingen blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze financiële instrumenten betreffen posten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden. Het Friesland College handelt niet in deze financiële instrumenten en past ook geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten) toe.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Het Friesland College heeft vijf langlopende leningen uitstaan. De rentevaste periode van de leningen lopen tot uiterlijk oktober 2030 (einde contract), met rentepercentages tussen 1,80% en 6,31%.

Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie, zoals beschreven in het treasury statuut van de stichting. Door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen ziet het management erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Kredietrisico

De groep beperkt het kredietrisico door gebruik te maken van kredietlimieten per financiële instelling en debiteuren door uitsluitend zaken te doen met financiële instellingen en debiteuren met een hoge kredietwaardigheid. Op balansdatum waren er geen significante concentraties van kredietrisico.

Verbonden partijen

Stichting de Nieuwe Kanselarij, Coop Zuivelopleiding Nederland UA en Het Knooppunt zijn aan te merken als verbonden partij. Bij alle verbonden partijen is geen sprake van beleidsbepalende invloed door het Friesland College. Consolidatie heeft om deze reden niet plaatsgevonden.

Een overzicht van de benodigde toelichting omtrent de verbonden partijen is in model E opgenomen.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Dit heeft in 2020 niet plaatsgevonden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot een de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Het Friesland College berekent deze op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De instelling brengt de aangewende investeringssubsidies zichtbaar in mindering op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Met ingang van 1 januari 2013 investeert de instelling groot onderhoud op basis van de componentenmethode. Afschrijving gebeurt volgens een vast percentage van de aanschafwaarde:

Terreinen	0,0%
Gebouwen	2,5% van de aanschafwaarde
Infra terreinen	2,5% van de aanschafwaarde
Installaties	5,0% van de aanschafwaarde
Inbouw(installaties)	10,0% van de aanschafwaarde
Groot onderhoud	4-20% van de te investeren onderhoudskosten
Automatisering	16,7-50% van de aanschafwaarde
Meubilair	10,0% van de aanschafwaarde
Apparatuur	20,0% van de aanschafwaarde
Vervoermiddelen	20,0% van de aanschafwaarde
Kantine inventaris	10-20% van de aanschafwaarde
Overige onderwijsapparatuur	20,0% van de aanschafwaarde
Onderwijsinventaris	10,0% van de aanschafwaarde
Hardware	16,67-25% van de aanschafwaarde
Software / tablets	33,3% van de aanschafwaarde

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill van de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de ander activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijving) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorraden

Het Friesland College waardeert voorraden gebruiksgoederen tegen verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Individuele beoordeling van de voorraden bepaalt deze lagere netto opbrengstwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Vervolgens waardeert de instelling ze tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De looptijd van de vorderingen en overlopende activa zijn korter dan een jaar.

Vordering transitievergoeding

In 2018 is de wet recht op een transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid in werking getreden en eind februari 2019 is de Regeling compensatie transitievergoeding bij een einde van de arbeidsovereenkomst na langdurige arbeidsongeschiktheid gepubliceerd. De wet en de regeling zien toe op de compensatie van de transitievergoeding die werkgevers vanaf 1 april 2020 kunnen aanvragen als zij een langdurig arbeidsongeschikte werknemer ontslaan of hebben ontslagen vanaf 1 juli 2015. Per 31 december 2018 is er een vordering in de balans opgenomen voor de vergoeding over de periode vanaf 1 juli 2015. In gevolge de richtlijnen voor de jaarverslaggeving is er vanaf de balansdatum een afzonderlijk actief opgenomen ter grootte van de verwachte vergoeding. Deze vordering wordt gepresenteerd onder de overige vorderingen en overlopende activa, afwikkeling van deze vordering zal niet binnen 1 jaar plaats vinden.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, verwerkt de instelling onder de vorderingen. De instelling verwerkt liquide middelen, die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting, onder de financiële vaste activa.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting gemaakt kan worden;
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen tenzij anders vermeld.

Dotaties aan de voorzieningen lopen via de exploitatierekening. Uitgaven in verband met het doel waarvoor de voorziening is gevormd gaan ten laste van de voorzieningen. Vrijval ten gunste van de exploitatie vindt plaats als blijkt dat de voorziening (deels) niet meer nodig is voor zijn oorspronkelijke doel.

Verlofsparen en sabbatical leave

Op grond van de CAO Middelbaar Beroepsonderwijs 2014-2015 geldt vanaf 1 oktober 2015 de regeling Duurzame Inzetbaarheid voor oudere werknemers. Binnen deze regeling vallen zowel de overgangsregeling Bapo als ook de nieuwe regeling seniorenverlof. Deze regelingen brengen voor het Friesland College verplichtingen met zich mee, daar werknemers aanspraak maken op de samenhangende werktijdvermindering. Voor de regeling seniorenverlof en extra seniorenverlof is een voorziening gevormd.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,8% en een disconteringsvoet van 1%. Ook is een blijf- en deelnamekans berekend op basis van historische gegevens.

Voorziening werkloosheidsbijdragen (wachtgeld)

In de wachtgeldvoorziening zijn de rechten van de WW uitkeringen en de bovenwettelijke uitkeringen opgenomen.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,8% en een disconteringsvoet van 1%. Ook is een blijfkans berekend op basis van historische gegevens van 2018.

Voorziening voor arbeidsongeschiktheid (Eigen risico WGA)

Het Friesland College vormde een voorziening voor de verplichtingen die het op de balansdatum had. Het ging hier om de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het personeel dat per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikt zou zijn. Deze voorziening omvat het bedrag dat de instelling naar verwachting in de toekomst verschuldigd is. De instelling bracht bedragen die het aan arbeidsongeschikt personeel betaalt ten laste van deze voorziening.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,8% en een disconteringsvoet van 1%. Ook is de blijfkans berekend op basis van historische gegevens.

Uitgestelde beloningen (ambtsjubilea)

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving nam het Friesland College een voorziening op voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. De voorziening is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,8% en een disconteringsvoet van 1%. Ook is de kans dat een jubilea gehaald wordt berekend op basis van historische gegevens.

Voorziening langdurig zieken

Het Friesland College heeft in 2020 een nieuwe voorziening gevormd voor langdurig zieken. De vorming van deze voorziening is prospectief verwerkt in boekjaar 2020.

De voorziening is gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2020 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

De verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen omvat tevens een afzonderlijke verplichting inzake transitievergoedingen die zijn verschuldigd op grond van de Wet werk en zekerheid. Deze transitievergoedingen zijn als vordering opgenomen op de balans.

De verplichting heeft een langdurig karakter met een looptijd van 24 maanden.

De tijdswaarde heeft geen materieel effect op de omvang van de voorziening en daarom is de voorziening niet contant gemaakt.

De voorziening langdurig zieken heeft tot gevolg dat er een verwachte instroom in de WGA ontstaat. Voor de WGA is een aparte voorziening.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De instelling neemt de langlopende schulden bij eerste verwerking op tegen de reële waarde. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

De tekstuele toelichting op het aflossingsbedrag voor het komende jaar leest u in de paragraaf langlopende schulden. Het kortlopende deel van de langlopende schulden wordt gepresenteerd onder de langlopende schulden. In rubriek 2.3 wordt de omvang van het kortlopende deel vermeld.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. De instelling neemt kortlopende schulden bij eerste verwerking op tegen de reële waarde. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend. Daarnaast gaat het hier om nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Het Friesland College verwerkt de ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) volledig als bate in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben. De instelling verantwoordt geoormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) ten gunste van de staat van baten en lasten naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. De instelling verantwoordt geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) ten gunste van de staat van baten en lasten in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. De instelling verantwoordt niet-bestede middelen onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Het Friesland College brengt overige exploitatiesubsidies ten gunste van de staat van baten en lasten in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarvan de opbrengsten zijn gedeerd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Pensioenen

Het Friesland College heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen, hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen. Dit pensioen is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij bedrijven en instellingen die aangesloten zijn bij het ABP. De instelling heeft de verplichtingen die hieruit voortvloeien ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De instelling betaalt hiervoor premies. Een deel daarvan betaalt de werkgever, de werknemer betaalt het andere deel. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo januari 2021 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 93,5% (bron: website www.abp.nl). De pensioenregels schrijven voor dat de ABP beleidsdekkingsgraad 126% moet zijn. Dan heeft het ABP voldoende financiële buffers. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 6 jaar onder 104,2% mag liggen. Het Friesland College is niet verplicht om aanvullende bijdragen te doen, wanneer er een tekort bij het pensioenfonds is. Behalve wanneer dit tekort het gevolg is van hogere toekomstige premies. Het Friesland College verantwoordde daarom in de jaarrekening alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar. De jaarlijkse premie ten behoeve van de opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 24,9% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise (ad € 14.200). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op € 110.111). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 17,43% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transacties kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit de operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- Mutaties in voorraden en operationele vorderingen en schulden, waaronder debiteuren en crediteuren, voorzieningen, overlopende posten maar geen investeringscrediteuren;
- Resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- Resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet classificeren als operationele activiteiten, maar als investeringen- of financieringsactiviteiten.

1. Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiele vaste activa

	Cumulatieve aanschaf- waarde per 1 januari 2020	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2020	Boekwaarde per 1 januari 2020	Mutaties 2020			Afschrijvingen	Afschrijvingen op des- investeringen	Cumulatieve aanschaf- waarde per 31 december 2020	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2020	Boekwaarde per 31 december 2020
				Investeringsen	Des- investeringen	Overige mutaties					
1.1.2.1 Gebouwen	86.507.728	41.251.633	45.256.095	1.036.361	-	100.298	3.166.836	-	87.644.387	44.418.469	43.225.918
1.1.2.2 Terreinen	4.754.097	69.949	4.684.148	57.684	-	-	12.559	-	4.811.781	82.508	4.729.273
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	11.355.291	6.303.562	5.051.729	1.328.483	-	-	1.746.293	-	12.683.774	8.049.855	4.633.919
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en 1.1.2.5 vooruitbetalingen op materiële vaste activa	100.298	-	100.298	310.851	-	-100.298	-	-	310.851	-	310.851
Niet aan het productieproces dienstbare 1.1.2.6 materiële vaste activa	897.944	258.542	639.402	-	-	-	41.872	-	897.944	300.414	597.530
Materiële vaste activa	103.615.358	47.883.686	55.731.672	2.733.379	-	-	4.967.560	-	106.348.737	52.851.246	53.497.491

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

Omschrijving	WOZ waarde	Peildatum
<u>Eigendom</u>		
Jousterweg Heerenveen	747.000	1-1-2020
Saturnus 7 Heerenveen	5.715.000	1-1-2020
Campus Leeuwarden	28.770.000	1-1-2019
<u>Huur</u>		
Sportstad Heerenveen	8.678.000	1-1-2019
Badweg Leeuwarden	678.000	1-1-2019
Dalhuyzen Heerenveen	637.000	1-1-2019
Knobeldorplein Drachten	301.000	1-1-2019
Marowijnestraat Leeuwarden	178.000	1-1-2020
Moskampweg Oosterwolde	174.000	1-1-2020
Antoniusplein Sneek	349.000	1-1-2020
Totaal	<u>46.227.000</u>	
Verzekerde waarde gebouwen	132.120.000	1-1-2020

Toelichting

De overige mutaties ad € 100.298 betreft de materiële vaste activa in uitvoering van 2019 die in 2020 gereed is gekomen en opgenomen is in de investeringen van de desbetreffende activagroep. Er hebben in 2020 geen desinvesteringen en bijzondere waarverminderingen van de materiële vaste activa plaatsgevonden.

1.2 Vlottende activa

1.2.1 Voorraden

	31 december 2020	31 december 2019
1.2.1.1 Voorraden	118.879	72.320
<u>Voorraden</u>	118.879	72.320

1.2.2 Vorderingen

	31 december 2020	31 december 2019
1.2.2.1 Debiteuren	668.497	345.796
1.2.2.7 Ouders, studenten, deelnemers en cursisten	604.253	702.125
1.2.2.10 Overige vorderingen	800.038	1.406.596
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	598.711	1.023.673
<u>Vorderingen</u>	2.671.499	3.478.190

Toelichting

Onder de overige vorderingen zijn de UWV transitievergoedingen opgenomen. In 2019 ter hoogte van circa € 0,3 mln. en in 2020 voor circa € 0,2 mln.

In 2019 zijn verkoopfacturen voor samenwerkende VO scholen als vordering opgenomen. Hierdoor is tussen 2020 en 2019 een verschuiving tussen 'Debiteuren' en 'Overige vorderingen' opgetreden (€ 0,2 mln.). In 2019 waren in de overige vorderingen o.a. transitievergoedingen (€ 0,3 mln.), omzet zorginstellingen (€ 0,3 mln.), omzet projecten (€ 0,2 mln.) en omzet educatie (€ 0,2 mln.) opgenomen, welke in 2020 niet voorkwamen, of met fors lagere bedragen. Vordering op VO scholen in 2020 (€ 0,1 mln.) is in 2019 op Debiteuren geboekt.

De vooruitbetaalde kosten zijn in 2019 hoger in verband met diverse investeringen (Visma/Macaw) ad € 100k, Securelink ad € 120k en inhuur Cosmo ad € 74k.

1.2.4 Liquide middelen

	31 december 2020	31 december 2019
1.2.4.1 Kasmiddelen	3.291	3.508
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	19.405.273	17.311.257
<u>Liquide middelen</u>	19.408.564	17.314.765

Toelichting

De gerealiseerde toename van liquide middelen (€ + 2,1 mln.) wordt weergegeven in het kasstroomoverzicht. De financiële buffer blijft de komende jaren ruim voldoende van omvang om de continuïteit van de instelling naar de toekomst toe te waarborgen.

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Groepsvermogen

	Stand per 1 januari 2020	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2020
2.1.1.1 Algemene reserve	43.514.377	-2.140.718	-	41.373.659
<u>Eigen Vermogen</u>	<u>43.514.377</u>	<u>-2.140.718</u>	<u>-</u>	<u>41.373.659</u>

Toelichting

De begroting 2020 ging uit van een nul resultaat. De instelling sloot 2020 af met een negatief resultaat van € 2,1 mln. Het resultaat wordt onttrokken aan de algemene reserve. Het Friesland College heeft geen private bestemmingsreserves.

Projectactiviteiten en werk voor derden, welke vanwege de Corona pandemie niet konden worden uitgevoerd, verminderde OC&W inkomsten en hoge dotaties aan de voorzieningen hebben tot dit verlies geleid.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2020	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Oprenting	Stand per 31 december 2020	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1.2 <i>Verlofsparen en sabbatical leave</i>	2.296.444	181.424	-	-	70.727	2.407.141	393.934	1.441.355	571.852
2.2.1.3 <i>Eigen risico WGA</i>	162.416	352.441	91.310	-	12.615	410.932	70.037	228.713	112.182
2.2.1.4 <i>Voorziening voor jubileumuitkeringen</i>	781.402	67.787	-	-	58.906	790.283	62.644	311.022	416.617
2.2.1.5 <i>Werkloosheidsbijdragen</i>	564.904	696.259	419.752	-	17.629	823.782	292.250	377.980	153.552
2.2.1.6 <i>Langdurig zieken</i>	-	472.700	-	-	-	472.700	336.084	136.616	-
2.2.1 Personele voorzieningen	3.805.166	1.770.611	511.063	-	159.877	4.904.837	1.154.949	2.495.686	1.254.203
Voorzieningen	3.805.166	1.770.611	511.063	-	159.877	4.904.837	1.154.949	2.495.686	1.254.203

Toelichting

De personele voorzieningen zijn in 2020 gedoteerd voor € 1,8 mln. De onttrekkingen bedroegen € 0,5 mln en de oprening € 0,2 mln.

Verlofsparen en sabbatical leave

Op grond van de CAO Middelbaar Beroepsonderwijs 2014-2015 geldt vanaf 1 oktober 2015 de regeling Duurzame Inzetbaarheid voor oudere werknemers. Binnen deze regeling vallen zowel de overgangsregeling Bapo als ook de nieuwe regeling seniorenverlof. Deze regelingen brengen voor het Friesland College verplichtingen met zich mee, daar werknemers aanspraak maken op de samenhangende werktijdvermindering. Voor de regeling Duurzame Inzetbaarheid heeft het Friesland College in 2017 een voorziening opgenomen. Toekomstige verplichtingen, samenhangend met deze regeling hebben in 2020 geleid tot een dotatie van € 0,2 mln.

Eigen risico WGA

In 2020 zijn 2 personeelsleden ingestroomd en is 1 personeelslid uitgestroomd voor uitkering van Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Berekening van de verplichtingen per 31 december 2020 heeft geleid tot een dotatie van € 0,4 mln.

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening bevat de 'gespaarde' rechten van personeel op uitkering voor onderwijdsdiensttijd (25/40 jr.). Berekening van de verplichtingen per 31 december 2020 heeft geleid tot een dotatie van € 68k.

Werkloosheidsbijdragen

In de voorziening voor Wachtgelden, WW verplichtingen en bovenwettelijke uitkeringen zijn de (aflopende) rechten opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met het maximale recht en een inschatting dat van het maximale recht gebruik gemaakt wordt. Berekening van de verplichtingen per 31 december 2020 heeft geleid tot een dotatie van € 0,7 mln.

Langdurig zieken

Voor langdurig zieken is in 2020 een voorziening gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2020 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De verplichting heeft een langdurig karakter met een looptijd van 24 maanden. De dotatie betrof in 2020 € 0,5 mln.

2.3 Langlopende schulden

	Stand langlopend deel per 1 januari 2020	Stand kortlopend deel per 1 januari 2020	Stand totale schuld per 1 januari 2020	Mutaties 2020		Stand totale schuld 31 december 2020	Stand kortlopend deel per 31 december 2020	Stand langlopend deel per 31 december 2020	Bedrag looptijd 1 t/m 5 jaar	Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	Effectieve rentevoet 2020	Rente vast / variabel	Einddatum looptijd lening	Rente-risico afgedekt
				Aangegane leningen	Aflossing									
2.3.3 Schulden aan kredietinstellingen														
<i>Rabo Tranche 4</i>	3.361.334	336.134	3.697.468	-	336.134	3.361.334	336.134	3.025.200	1.344.536	1.680.664	6,25% vast		14-10-2030	nee
<i>Rabo Tranche 5</i>	3.490.597	349.062	3.839.659	-	349.062	3.490.597	349.062	3.141.535	1.396.248	1.745.287	6,31% vast		14-10-2030	nee
<i>Rabo 2006</i>	-	600.000	600.000	-	600.000	-	-	-	-	-	2,55% vast		1-10-2020	nee
<i>BNG lening</i>	2.773.334	693.333	3.466.667	-	693.333	2.773.334	693.333	2.080.001	2.080.001	-	4,70% vast		2-1-2025	nee
<i>Rabo Tranche 3.8</i>	635.213	-	635.213	-	-	635.213	-	635.213	-	635.213	2,10% vast		24-7-2029	nee
<i>Rabo Tranche 3.9</i>	3.085.704	363.024	3.448.728	-	363.024	3.085.704	363.024	2.722.680	1.452.096	1.270.584	1,80% vast		24-7-2029	nee
Langlopende schulden	13.346.182	2.341.553	15.687.735	-	2.341.553	13.346.182	1.741.553	11.604.629	6.272.881	5.331.748				

Toelichting

Het Friesland College ging in 2000 een lening aan bij de Rabobank. Deze lening is bedoeld voor de financiering van de geplande en inmiddels volledig gerealiseerde nieuwbouw van de Campus in Leeuwarden. De lening bestaat uit drie tranches van € 9 mln. De tranches hebben rentevastperiodes van 10, 20 en 25 jaar. Door te kiezen voor lange rentevastperiodes sluit het Friesland College renterisico grotendeels uit. Voor deze lening realiseerde de instelling een borgstelling bij de Stichting Waarborgfonds BVE. Voor tranche III sloot de instelling in 2012 een nieuwe rentevastperiode af voor een periode van tien jaar. De lening eindigt op 14 oktober 2030.

Het Friesland College ging in 2007 een lening van € 9 mln. aan bij de Friesland Bank. In 2013 ging deze lening over naar de Rabobank. In 2007 kwam het Friesland College voor deze lening een rentevastperiode overeen van vijf tot zeven jaar. Voor deze leningen is een positieve/negatieve hypotheekverklaring verstrekt. In de leningsovereenkomst wordt aangegeven dat panden aan de Julianalaan onderpand zijn. In 2012 is de rentevastperiode opnieuw vastgesteld voor een periode van vijf jaar. De lening is geëindigd op 1 oktober 2020.

Voor de laatste fase van de nieuwbouw ging het Friesland College een lening aan bij de BNG. Hiervoor ging de instelling in 2008 een lening aan van € 10,3 mln. Hiervan is in 2008 € 4,7 mln. ontvangen en in 2009 € 3,3 mln. In 2010 volgde het laatste deel van € 2,3 mln. Voor deze lening is een borgstelling gerealiseerd bij de Stichting Waarborgfonds BVE. De lening eindigt op 2 januari 2025.

In 2019 is één van de Rabobank tranches overgesloten in twee nieuwe leningen, in verband met de huidige lage rentestand. Deze twee nieuwe leningen hebben een looptijd tot en met 24 juli 2029. Eén lening (€ 3,5 miljoen EUR) wordt annuïtair afgelost, de andere lening (€ 0,6 miljoen EUR) wordt in één keer afgelost aan het eind van de looptijd van de lening. Als zekerheid geldt een borgtocht voor het totaalbedrag van de twee nieuwe leningen door Stichting Waarborgfonds MBO.

In de langlopende schuld is het kortlopende deel in 2020 gedaald van € 2,3 mln. naar € 1,7 mln. in verband met het aflopen van een Rabobank lening. Het kortlopende deel betreft de aflossingsverplichting voor 2021.

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2020	31 december 2019
2.4.3 Schulden aan kredietinstellingen	1.741.553	2.341.553
2.4.8 Crediteuren	1.283.726	1.242.174
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.246.272	2.957.427
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	921.486	899.534
2.4.11 Schulden ter zake van werk door derden	37.129	48.400
2.4.12 Kortlopende overige schulden	790.659	656.003
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	1.242.955	29.167
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	2.617.608	3.021.646
2.4.19 Overige overlopende passiva	5.931.919	4.735.318
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>17.813.307</u>	<u>15.931.222</u>

Toelichting

Door het aflopen van een Rabobanklening daalt de kortlopende schuld aan banken met € 0,6 mln.

De overige overlopende passiva nemen in 2020 toe van € 4,7 mln. naar € 5,9 mln. Deze toename van € 1,2 mln. ontstaat vooral door het niet afronden van projecten in 2020 (saldo 2020 is € 3,3 mln. t.o.v. € 2,1 mln. in 2019). De schuld voor eindejaarsuitkering in 2019 (€ 0,5 mln.) was éénmalig en komt niet terug in 2020 waardoor de schuld vakantiegeld en vakantiedagen lager is.

3. Baten

3.1 Rijksbijdragen

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	74.532.067	72.272.415	75.990.378
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	9.330.884	9.046.585	8.890.656
<u>Rijksbijdragen</u>	83.862.951	81.319.000	84.881.034

3.2 Overheidsbijdragen/subsidie overige overheden

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
3.2.1.1 Participatiebudget Educatie	1.934.633	1.908.000	1.845.000
<u>Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden</u>	1.934.633	1.908.000	1.845.000

3.3 Wettelijke college-/cursus-/examengelden

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
3.3.2 Cursusgelden sector MBO	874.505	691.000	833.701
<u>Wettelijke college-/cursus-/examengelden</u>	874.505	691.000	833.701

Toelichting

Door looncompensatie en toegevoegde subsidies uit 2019 voor projecten, is de realisering van de rijksbijdragen in 2020 hoger uitgevallen dan begroot. Omdat door de Corona-pandemie diverse projecten in 2020 niet of later gestart zijn, zijn de opbrengsten hiervan doorschoven naar 2021. Dit, in combinatie met gedaalde opbrengst voor studentenaantallen, is de hoofdoorzaak voor de daling van de rijksbijdragen 2020 t.o.v. 2019.

De toename van het aantal en de studieomvang van studenten Algemene Educatie verklaart de toename van de Educatiegelden in 2020 ten opzichte van de begroting 2020 en de omzet 2019.

3.4 Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
3.4.1 Contractonderwijs			
3.4.1.2 <i>Contractonderwijs ten behoeve van inburgering</i>	812.229	1.845.000	1.832.122
3.4.5 Overige baten werk in opdracht van derden	3.803.674	3.109.000	4.894.905
<u>Baten werk in opdracht van derden</u>	4.615.903	4.954.000	6.727.027

Toelichting

In de begroting werd nog uitgegaan van een te realiseren omzet Inburgering/Contractonderwijs van € 4,9 mln. De opmaak van de jaarrekening gaf een totale realisatie Inburgering/Contractonderwijs van € 4,6 mln. (afname € - 0,3 mln.). De oorzaak is het al sinds 2019 dalende aantal inburgeraars in Nederland en de Corona-pandemie, die zorgt voor het wegvallen of verlagen van gemengde projecten en werk voor derden.

3.5 Overige baten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
3.5.1 Opbrengst verhuur	77.968	95.000	131.312
3.5.2 Detachering personeel	771.989	505.000	436.184
3.5.6 Deelnemersbijdragen	237.699	227.000	343.237
3.5.10 Overige	529.838	765.000	694.663
<u>Overige baten</u>	1.617.494	1.592.000	1.605.396

Toelichting

De omzet van overige baten was in 2020 in overeenstemming met de begroting 2020 en de omzet van 2019.

4. Lasten

4.1 Personele lasten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
4.1.1.1 Lonen en salarissen	51.863.757	50.858.000	51.280.471
4.1.1.2 Sociale lasten	6.829.772	6.500.000	6.569.336
4.1.1.5 Pensioenlasten	8.141.189	8.000.000	8.060.731
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	66.834.718	65.358.000	65.910.538
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	1.610.734	500.000	765.671
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	5.324.570	3.300.000	6.135.592
4.1.2.3 Overig	1.321.460	1.000.000	1.514.278
4.1.2 Overige personele lasten	8.256.764	4.800.000	8.415.541
4.1.3.3 Overige uitkeringen, die de personeelasten verminderen	-331.958	-250.000	-315.700
<u>Personele lasten</u>	74.759.524	69.908.000	74.010.379

Toelichting

Het gemiddeld aantal fte over 2020 is 867, over 2019 was dit 870. Voor een meerjarenoverzicht van de personele bezetting verwijzen wij naar de continuïteitsparagraaf in het bestuursverslag.

Een stijging van de personele lasten (€+ 4,9 mln.) ten opzichte van de begroting bestaat uit lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten (€ + 1,5 mln.); dotaties personele voorzieningen (€ + 1,1 mln.); personeel, niet in loondienst (€+ 2,0 mln.) en overige loonkosten (€ + 0,3 mln.). De stijging wordt vooral veroorzaakt door de cao loonstijging en de dotaties aan de personele voorzieningen.

De hogere lasten van personeel niet in loondienst heeft verschillende redenen, bij FC Extra is meer personeel ingezet om te voldoen aan de weer stijgende vraag bij inburgering, er zijn advieskosten gemaakt door Turner en bij verschillende onderdelen is extra extern personeel ingezet op projecten waar ook baten tegenover staan.

Ten opzichte van vorig boekjaar zijn de personele lasten € 0,7 mln. gestegen. De lonen en salarissen zijn € 0,9 mln. gestegen in verband met cao loonstijgingen. Daarnaast zijn de voorzieningen € 0,8 mln. gestegen, de lasten personeel niet in loondienst € 0,8 mln. gedaald en de overige personele kosten € 0,2 mln. gedaald.

4.2 Afschrijvingslasten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
4.2.2 Afschrijvingen materiele vaste activa	4.967.560	5.091.000	5.001.477
<u>Afschrijvingslasten</u>	4.967.560	5.091.000	5.001.477

4.3 Huisvestingslasten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
4.3.1 Huurlasten	3.413.103	3.430.000	3.546.510
4.3.2 Verzekeringslasten	74.164	60.000	59.765
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	940.143	900.000	889.055
4.3.4 Energie en water	692.603	850.000	858.160
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.396.748	1.300.000	1.260.206
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	413.387	400.000	436.973
4.3.8 Overige huisvestingslasten	101.455	100.000	92.534
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>7.031.603</u>	<u>7.040.000</u>	<u>7.143.203</u>

4.4 Overige lasten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
4.4.1 Administratie en beheer	2.847.390	3.000.000	3.109.355
4.4.2 Inventaris en apparatuur	4.303.630	4.350.000	4.682.769
4.4.5 Overige	383.871	400.000	579.359
<u>Overige lasten</u>	<u>7.534.891</u>	<u>7.750.000</u>	<u>8.371.483</u>
Separate specificatie kosten instellingsaccountant			
<i>Kosten onderzoek jaarrekening</i>	112.526	-	95.500
<i>Andere controleopdrachten</i>	21.568	-	12.734
<i>Adviezen op fiscaal terrein</i>	-	-	-
<i>Overige niet-controlediensten</i>	1.419	-	6.120
<u>Accountantslasten</u>	<u>135.513</u>	<u>-</u>	<u>114.354</u>

Toelichting

De materiële lasten zijn in 2020 (€ 19,5 mln.) lager uitgevallen dan begroot (19,9 mln.). Het betreft lagere kosten voor afschrijvingen (€ - 0,2 mln.) en lagere kosten voor Administratieve lasten/beheerslasten en inventaris/apparatuur (€ - 0,2 mln.).

De accountantskosten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop deze van toepassing zijn. De vergelijkende cijfers 2019 zijn aangepast als gevolg van de definitieve afrekening over het boekjaar 2019 die in 2020 heeft plaatsgevonden.

6. Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	676
<u>Financiële baten</u>	-	-	676

6.2 Financiële lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke kosten	752.626	675.000	1.080.380
<u>Financiële lasten</u>	752.626	675.000	1.080.380

Model E: Overzicht verbonden partijen**Verbonden partijen, minderheidsdeelneming**

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelnemerspercentage
Stichting de Nieuwe Kanselarij	Stichting	Leeuwarden	Nee	Nee	Nee	Ja	25%
Coop Zuivelopl. Nederland UA	Coöperatie	Leeuwarden	Ja	Nee	Nee	Ja	25%
Het Knooppunt	Stichting	Heerenveen	Nee	Nee	Nee	Ja	20%

Model G: Verantwoording subsidies

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond
	Kenmerk	Datum	
Doorstroom mbo - hbo 2019-2020	DHB019015	1-1-2018	nee
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2018-2019	934789-1	1-1-2018	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2019-2020	1013138-1	20-11-2019	nee
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2020-2021	1095230-1	20-11-2020	nee
Voorziening leermiddelen minimagezinnen 2018	92638-2	1-1-2018	ja
Voorziening leermiddelen minimagezinnen 2019	1003910-1	10-7-2019	ja
Voorziening leermiddelen minimagezinnen 2020	1088107-1	20-8-2020	nee
Studieverlof BVE 2019	1006029-1	13-8-2019	ja
Studieverlof BVE 2020	1090435-1	28-8-2020	nee
Regionale samenwerking kansengelijkheid	GKO20016	8-12-2020	nee
Inhaal- en ondersteuningsprogramma onderwijs 2020-2021	IOP-40295-MBO	2-7-2020	nee
Inhaal- en ondersteuningsprogramma onderwijs 2020-2021	IOP-40295-VAVO	2-7-2020	nee
Inhaal- en ondersteuningsprogramma onderwijs 2020-2021	IOP-40295-VAVO	12-11-2020	nee

G2. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m vorig boekjaar €	Lasten t/m vorig boekjaar €	Stand begin boekjaar €	Ontvangst in boekjaar €	Lasten in boekjaar €	Te verrekenen ultimo boekjaar €
Fier de lat hoog leggen	104.759	4-12-2019	87.500	29.167	-	29.167	58.333	87.500	-
	totaal		<u>87.500</u>	<u>29.167</u>	<u>-</u>	<u>29.167</u>	<u>58.333</u>	<u>87.500</u>	<u>-</u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m vorig boekjaar €	Lasten t/m vorig boekjaar €	Stand begin boekjaar €	Ontvangst in boekjaar €	Lasten in boekjaar €	Stand ultimo boekjaar €	Saldo nog te besteden €
Doorstroom MBO - HBO	DHB018015	1-1-2018	181.719	181.719	70.793	110.926	-	30.985	79.941	79.941
RIF MBO 2019-2022 'Onderwijsinnovatie in de agrotechniek in NL'	560052821	23-5-2019	641.934	224.677	129.447	95.230	128.387	223.617	-	288.870
Regionale aanpak voortijdig schoolverlaters 2020-2024	OND/ODB-2020/3430 M	11-9-2020	1.436.052	-	-	-	509.013	62.500	446.513	1.373.552
Regionale aanpak voortijdig schoolverlaters 2020-2024	OND/ODB-2020/3431 M	11-9-2020	477.172	-	-	-	119.293	-	119.293	477.172
Regionale aanpak voortijdig schoolverlaters 2020-2024	OND/ODB-2020/3432 M	11-9-2020	1.087.368	-	-	-	271.842	-	271.842	1.087.368
RIF MBO 2019-2022 'Media-Innovatie campus'	RIF20022	14-10-2020	1.403.118	-	-	-	350.780	25.414	325.366	1.377.704
	totaal		<u>5.227.363</u>	<u>406.396</u>	<u>200.240</u>	<u>206.156</u>	<u>1.379.315</u>	<u>342.516</u>	<u>1.242.955</u>	<u>4.684.607</u>

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Friesland College. Het voor het Friesland College toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 183.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse F. Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	8
Gemiddeld aantal deelnemers	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	5
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>16</u>

2020

Bedragen x € 1	F. van Hout	F. van Hout	C. Segers
Functiegegevens	Lid College van Bestuur	Lid College van Bestuur	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01/01 - 30/6	01/07 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,4	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja

Bezoldiging	F. van Hout	C. Segers
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	100.893	156.627
Beloning betaalbaar op termijn	19.660	21.208
Bezoldiging	120.553	177.835
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	128.250	183.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Reden waarom de overschrijding is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering	nvt	nvt

Gegevens 2019	F. van Hout	C. Segers
	Lid College van Bestuur	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	135.837	148.855
Beloning betaalbaar op termijn	20.057	20.290
Bezoldiging	155.894	169.145
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	177.000	177.000

Vermelding bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	M. Berndsen-Jansen	M. Broersma	R. Hageman	J. van Eijndhoven	R.J. Landeweerd	K. Biegel
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01-01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01- 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	9.920	6.614	6.614	6.614	6.614	6.614
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300	18.300	18.300	18.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2019	M. Berndsen-Jansen	M. Broersma	R. Hageman	J. van Eijndhoven	R.J. Landeweerd	K. Biegel
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01-01 - 31/12	01/01 - 31/12	29/3 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	9.619	6.408	6.408	6.408	4.806	6.408
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	26.550	17.700	17.700	17.700	13.482	17.700

De overige delen van de WNT verantwoording zoals niet-top functionarissen zijn bij het Friesland College niet van toepassing.

Niet in de balans opgenomen rechten

Het ministerie heeft bij de overgang van het declaratiestelsel naar het lumpsumstelsel voorgeschreven dat de loonheffing en premie ABP juli 1991, die in de maand augustus 1991 plaatsvond, niet met het ministerie verrekennd diende te worden als vordering op de balans. Voor de vordering inzake de IZK en vakantie-uitkering van respectievelijk mbo in 1991 en dt-mbo, vavo en Vormingswerk in 1993 was een identieke regeling van toepassing. De vordering is bij liquidatie van een roc opvorderbaar. Rentevergoeding vindt niet plaats. Hierdoor ontstaat een vordering met onbeperkte looptijd. Daarvan is de contante waarde nihil. In 2005 is de vordering verlaagd met het IZK-deel. Dit kwam door de invoering van het nieuwe zorgstelsel en de versnelde uitbetaling van vergoedingen voor het oude stelsel.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen gebouwen

De verplichtingen voor onderhoudscontracten (gebouwen) voor 2021 bedragen € 0,4 mln. Voor 2022 t/m 2025 bedragen de onderhoudsverplichtingen € 0,8 mln. en vanaf 2026 € 0,02 mln.

Huurverplichtingen

De huurverplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van gehuurde panden in 2021 bedragen € 2,4 mln. Voor 2022 t/m 2025 bedragen de huurverplichtingen € 7,6 mln. De verplichting vanaf 2026 bedraagt € 2,4 mln.

Leaseverplichtingen

De verplichtingen die voortvloeien uit het leasen van auto's bedragen in 2021 € 64.000. Voor 2022 t/m 2025 bedragen de leaseverplichtingen € 100.000. De verplichting na 5 jaar is nihil.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Huur	2.394.415	7.613.890	2.380.036
Onderhoud	342.949	817.943	23.849
Lease	63.678	99.791	-
Totaal	2.801.042	8.531.624	2.403.885

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2020

<u>-2.140.718</u>	wordt onttrokken aan de algemene reserve
<u>-2.140.718</u>	totaal resultaatverdeling

Resultaat 2019

<u>285.912</u>	is toegevoegd aan de algemene reserve
<u>285.912</u>	totaal resultaatverdeling

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 8 maart kondigden de beide CvB's van het Friesland College en Friese Poort het volgende bericht aan: Het Friesland College en ROC Friese Poort starten een vooronderzoek naar eenmogelijke (vergaande) samenwerking.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

College van bestuur:

- C.G.C.G. Segers
- F.J.M. van Hout

Datum vaststelling jaarrekening: 4 juni 2021

Raad van Toezicht:

- M.A. Berndsens-Jansen
- G. Postma
- R.J. Landeweerd
- J.H.M. Van Eijndhoven
- R.J. Hageman
- M.J. Broersma

Datum goedkeuring jaarrekening: 4 juni 2021

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bevoegd gezag nummer	40295
Statutaire naam	Stichting voor Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
Juridische vorm	Stichting
KvK nummer	41004351
Website	www.frieslandcollege.nl

Adres	Julianalaan 97
Postadres	Postbus 45
Postcode	8900 AA
Plaats	Leeuwarden
Telefoon	088-060 22 22

Contactpersoon	dhr. R. Wiarda, teamleider Financiën
Telefoon	088 - 06 023 333
E-mailadres	r.wiarda@fcroc.nl

Brinnummer	25LG
Naam	Friesland College